

«وحدت اسلامی» ؛ مسأله‌ای راهبردی

"وحدت اسلامی" یکی از اصول راهبردی و بنیادین در اندیشه‌ی سیاسی و فرهنگی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است. تأکید رهبر انقلاب بر ضرورت و اهمیت وحدت مسلمانان، موانع و خطرات پیش روی آن، و راهکارهای تحقق آن مرور می‌شود.

1. معنا، اهمیت و ضرورت وحدت اسلامی

رهبر انقلاب اسلامی وحدت اسلامی را به عنوان یک اصل اساسی در تمام ابعاد سیاسی، فرهنگی و اجتماعی جوامع اسلامی مطرح کرده‌اند. ایشان می‌فرمایند: «وحدت به معنای تمسک جمعی به حبل‌الله است»، همان‌طور که قرآن کریم به مسلمانان فرمان می‌دهد: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا». حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر این نکته تأکید دارند که وحدت باید در قالب یک حرکت جمعی و اجتماعی انجام شود، چرا که "جمیعاً" بودن این اعتصام برای ایجاد یک اتحاد واقعی ضروری

2. وحدت به معنای یکی شدن مذاهب اسلامی نیست

رهبر معظم انقلاب تأکید می‌کنند که هدف از وحدت اسلامی، یکسان‌سازی عقاید و مذاهب اسلامی نیست. در واقع، ایشان وحدت را نه در هم‌راستا شدن تمامی عقاید فقهی و کلامی، بلکه در جلوگیری از درگیری و نزاع‌های مذهبی می‌بینند. ایشان می‌فرمایند: «مراد ما از وحدت دنیای اسلام، عدم تنازع است» که می‌تواند در سایه تفاهم و احترام به تفاوت‌ها تحقق یابد.

3. وحدت یعنی ایستادگی متحدانه در برابر دشمن مشترک

رهبر انقلاب در تحلیل شرایط جهانی مسلمانان، بر ضرورت اتحاد در برابر تهدیدات مشترک تأکید می‌کنند. دشمن مشترک مسلمانان، از جمله استکبار جهانی و رژیم صهیونیستی، همواره در تلاش است تا با تفرقه‌اندازی، وحدت مسلمانان را تضعیف کند. ایشان می‌فرمایند: «امروز دنیای اسلام باید در مقابل دشمن مشترک خود، متحدانه ایستادگی کند و شعارهای واحدی بدهد.»

4. وحدت مسلمین؛ مسأله‌ای راهبردی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای وحدت مسلمین را نه یک مسأله تاکتیکی یا مصلحتی، بلکه یک اصل راهبردی می‌دانند. ایشان تأکید دارند که وحدت باید به عنوان یک مسأله‌ای اساسی در سیاست‌های دنیای اسلام و جمهوری اسلامی قرار گیرد و در جهت کاهش اختلافات مذهبی و طایفه‌ای گام برداشته شود.

5. خطرات و موانع پیش‌روی وحدت اسلامی

رهبر انقلاب موانع مختلفی را بر سر راه وحدت اسلامی بر می‌شمارند که عمده‌ترین آن‌ها، کج‌فهمی‌ها و بی‌اطلاعی‌هاست. سوء تفاهم‌ها و عدم آگاهی درباره‌ی عقاید یکدیگر می‌تواند زمینه‌ساز اختلافات شود. ایشان همچنین هشدار می‌دهند که دشمنان اسلام، به ویژه استکبار جهانی، تلاش می‌کنند تا این سوء تفاهم‌ها را دامن بزنند و از آن به نفع خود بهره‌برداری کنند.

6. عوامانه شدن اختلافات مذهبی؛ عامل درگیری بین مسلمانان

رهبر انقلاب از عوامانه شدن اختلافات مذهبی و تبدیل آن به درگیری‌های خیابانی و اجتماعی هشدار می‌دهند و می‌فرمایند: «وقتی اختلافات به سطوح پایین جامعه کشیده می‌شود، خطرناک می‌شود. مردم عادی که از سلاح‌های علمی محروم‌اند، به سلاح احساسات و خشونت روی می‌آورند.»

7. پیشنهادات و راهکارهایی برای تحقق وحدت اسلامی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در راستای تحقق وحدت اسلامی، به چندین پیشنهاد مهم اشاره می‌کنند:

تکیه بر مبارزات تاریخی بزرگان: ایشان به تلاش‌های شخصیت‌هایی چون سید جمال‌الدین اسدآبادی و شیخ محمد عبده در راستای وحدت امت اسلامی در مقابل استعمار اشاره می‌کنند. استفاده از محوریت پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله): ایشان تأکید دارند که وجود نبیّ مکرم اسلام (ص)، بزرگترین مایه وحدت در میان مسلمانان است. اهمیت مسأله غدیر: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین به مسأله غدیر اشاره می‌کنند و آن را یکی از محورهای مهم وحدت اسلامی می‌دانند که می‌تواند از هر گونه شکاف مذهبی جلوگیری کند.⁸ ارشاد گروه‌های تکفیری و آگاه‌سازی مردم

رهبر انقلاب به تکفیری‌ها و گروه‌هایی که مسلمانان را از دین خارج می‌دانند هشدار می‌دهند و تأکید دارند که علما باید در این زمینه روشنگری کنند تا مردم در دام این گروه‌ها نیفتند. ایشان همچنین از ضرورت تهیه منشور وحدت اسلامی سخن می‌گویند و می‌فرمایند: «علما و روشنفکران اسلام باید منشور وحدت اسلامی را تنظیم کنند تا هرگونه تکفیر و اتهام‌زنی از میان برداشته شود.»

نتیجه‌گیری

بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در مورد وحدت اسلامی، نگاهی جامع و راهبردی به این مسأله دارند. ایشان وحدت اسلامی را نه تنها به عنوان یک هدف اجتماعی بلکه به عنوان یک نیاز ضروری در دنیای اسلام مطرح کرده‌اند و بر ضرورت همکاری و هم‌افزایی در برابر تهدیدات جهانی تأکید می‌کنند. وحدت اسلامی، به معنای واقعی، نه تنها یک وظیفه دینی بلکه یک ضرورت سیاسی و اجتماعی برای مقابله با چالش‌ها و تهدیدات جهانی است.

